

1. Oldja meg az alábbi egyenletet a racionális számok halmazán!

$$(x-1) \cdot (x-2) \cdot (x-3) \cdot (x-4) = (2x-1) \cdot (2x-2) \cdot (2x-3) \cdot (2x-4) \quad (6 \text{ pont})$$

Megoldás. $(x-1) \cdot (x-2) \cdot (x-3) \cdot (x-4) = (2x-1) \cdot 2 \cdot (x-1) \cdot (2x-3) \cdot 2 \cdot (x-2)$,
amiből adódik, hogy $x_1 = 1$, illetve $x_2 = 2$ megoldások. (2 pont)

Ha $x \neq 1$ és $x \neq 2$, akkor

$$(x-3) \cdot (x-4) = (2x-1) \cdot 2 \cdot (2x-3) \cdot 2,$$

azaz

$$x^2 - 7x + 12 = 16x^2 - 32x + 12,$$

ezt az egyenletet rendezve:

$$0 = 15x^2 - 25x, \quad \text{azaz} \quad 0 = x(3x-5),$$

amiből $x_3 = 0$ és az $x_4 = \frac{5}{3}$ gyököket kapjuk, (3 pont)

amik szintén megoldások a megadott alaphalmazon. (1 pont)

Megjegyzés: Ha elvégzi a beszorzásokat és rendez, akkor a

$$0 = 15x^4 - 70x^3 + 105x^2 - 50x$$

egyenletet kapja, amiből $0 = x(3x^3 - 14x^2 + 21x - 10)$, tehát az egyik gyök $x_1 = 0$. (1 pont)

A $0 = 3x^3 - 14x^2 + 21x - 10$ egyenlet megoldása:

1) racionális gyökteszt alkalmazásával vagy próbálgatással könnyen adódik például az $x_2 = 1$ megoldás, (2 pont)

2) majd a másodfokú egyenlet megoldásával vagy további gyökteszttel a többi gyök ügyes csoportosítással például:

$$\begin{aligned} 0 &= 3x^3 - 3x^2 - 11x^2 + 11x + 10x - 10 = 3x^2(x-1) - 11x(x-1) + 10(x-1) = \\ &= (x-1) \cdot (3x^2 - 11x + 10), \end{aligned}$$

és innen befejezhető a megoldás. (3 pont)